

NORG AKKOORD

8 MAART 2021

tussen

DE STAAT DER NEDERLANDEN

en

SHELL NEDERLAND B.V.

en

EXXONMOBIL HOLDING COMPANY HOLLAND LLC

en

NEDERLANDSE AARDOLIE MAATSCHAPPIJ B.V.

DIT NORG AKKOORD (het "**Norg Akkoord**") is overeengekomen op 8 maart 2021,

TUSSEN:

- (1) **DE STAAT DER NEDERLANDEN**, vertegenwoordigd door de Minister van Economische Zaken en Klimaat (de "**Staat**");
- (2) **SHELL NEDERLAND B.V.**, een besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid, statutair gevestigd te 's-Gravenhage, Nederland, kantoorhoudende aan Carel van Bylandtlaan 30, 2596 HR 's-Gravenhage, Nederland ("**Shell**");
- (3) **EXXONMOBIL HOLDING COMPANY HOLLAND LLC**, een limited liability company naar het recht van de Staat Delaware en een formeel buitenlandse vennootschap, statutair gevestigd te Dover, Delaware, Verenigde Staten van Amerika, kantoorhoudende aan Graaf Engelbertlaan 75, 4837 DS Breda, Nederland ("**ExxonMobil**"); en
- (4) **NEDERLANDSE AARDOLIE MAATSCHAPPIJ B.V.**, een besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid, statutair gevestigd te 's-Gravenhage, Nederland, kantoorhoudende aan Schepersmaat 2, 9405 TA Assen ("**NAM**").

De Staat, Shell, ExxonMobil en NAM worden hierna gezamenlijk aangeduid als de "**Partijen**" en ieder als een "**Partij**".

OVERWEGENDE:

- (A) Op 25 juni 2018 hebben de Staat, Shell en ExxonMobil een akkoord op hoofdlijnen gesloten over de gaswinning uit het Groningenveld (het "**AoH**"). Hierin zijn onder meer afspraken gemaakt ten aanzien van (a) de afbouw van de gaswinning uit het Groningenveld en (b) de ondergrondse gasopslag (UGS) Norg ("**Norg UGS**").
- (B) Op 9 september 2019 hebben de Staat, Shell en ExxonMobil een interim akkoord gesloten over de versnelde afbouw van de gaswinning uit het Groningenveld (het "**Interim Akkoord**"). In het Interim Akkoord zijn onder meer afspraken gemaakt over een gewijzigde inzet van Norg UGS voor het gasjaar 2019/2020 en de uitgangspunten en het tijdsplan voor het bereiken van overeenstemming over een addendum op het AoH waardoor het mogelijk wordt gemaakt om zo spoedig mogelijk de gaswinning uit het Groningenveld te beëindigen en de balans van het gehele pakket van afspraken zoals neergelegd in het AoH te herstellen.
- (C) De Staat, Shell en ExxonMobil zijn niet tot afspraken over een addendum op het AoH gekomen. Partijen hebben wel overeenstemming bereikt over het voor bepaalde tijd voortzetten van het op een andere wijze inzetten van Norg UGS ten behoeve van de versnelde afbouw van de gaswinning uit het Groningenveld, op de voorwaarden zoals neergelegd in dit Norg Akkoord.
- (D) De Staat, Shell en ExxonMobil zijn het niet eens over de vraag of met de vergoeding voor de gewijzigde inzet van Norg UGS zoals bedoeld in dit Norg Akkoord en de Overeenkomst Vaststelling Vergoeding Norg de balans van het gehele pakket aan afspraken zoals neergelegd in het AoH is hersteld. De Staat is van mening dat een afwijking van het basispad (basispad als bedoeld in artikel 3.2 van het AoH) als zodanig geen wijziging in de balans van het AoH teweegbrengt, en dat – zelfs als dat anders zou liggen – noch het AoH noch het Interim Akkoord een contractuele grondslag bevat voor een verplichting van de Staat tot het betalen van een vergoeding voor een afwijking van het basispad en dat, gelet op de in het AoH en het Interim Akkoord gemaakte afspraken en alle overige feiten en omstandigheden van het geval, evenmin

open normen van Nederlands recht grondslag voor een dergelijke verplichting kunnen vormen. Voor zover de balans van het AoH niettemin zou zijn gewijzigd, is deze in ieder geval met de Norg Vergoeding volledig hersteld, aldus de Staat. Shell en ExxonMobil zijn van mening dat wel sprake is van een wijziging in de balans en dat het AoH en het Interim Akkoord een contractuele grondslag bevatten voor een verplichting van de Staat tot het betalen van een vergoeding voor het herstel van de balans, evenals alle overige feiten en omstandigheden van het geval en open normen van Nederlands recht grondslag vormen voor een dergelijke verplichting, en dat met de vergoeding van Norg nog geen sprake is van herstel van de balans. Dit Norg Akkoord en de Overeenkomst Vaststelling Vergoeding Norg doen geen afbreuk aan de posities van de Staat, Shell en ExxonMobil en de rechten en verplichtingen die wat hen betreft uit het AoH en het Interim Akkoord voortvloeien.

KOMEN ALS VOLGT OVEREEN:

1. Definities

- 1.1 Tenzij anders gedefinieerd in dit Norg Akkoord, hebben definities in dit Norg Akkoord dezelfde betekenis als die in het AoH en het Interim Akkoord.

2. Norg UGS

- 2.1 Met ingang van gasjaar 2019/2020 zal tot en met 30 september 2027 op andere wijze gebruik worden gemaakt van Norg UGS, waardoor de gaswinning uit het Groningenveld eerder definitief kan worden beëindigd met inachtneming van de leveringszekerheid. Het vullen van Norg UGS met pseudo Groningen-gas ("**pseudo G-gas**") in plaats van gas uit het Groningenveld leidt tot verdere reductie van de winning uit het Groningenveld.
- 2.2 NAM zal als eigenaar van Norg UGS haar volledige medewerking verlenen aan de gebruikmaking van Norg UGS voor de in artikel 2.1 genoemde doeleinden.
- 2.3 De Staat, Shell en ExxonMobil zullen ervoor zorg dragen dat tot de beëindiging van de onderneming van GasTerra B.V. ("**GasTerra**") overeenkomstig het besluit van de aandeelhouders van GasTerra van 4 oktober 2019 (dat wil zeggen tot de datum waarop GasTerra ophoudt haar onderstaande taken te vervullen in verband met de afbouw van de onderneming van GasTerra), GasTerra voor de in artikel 2.1 genoemde doeleinden:
- a) het hoogcalorisch gas zal inkopen om het benodigde pseudo G-gas te doen produceren;
 - b) gebruik zal maken van Norg UGS op een zodanige wijze die de Minister van Economische Zaken en Klimaat (de "**Minister**") in staat stelt via de operationele strategie, dan wel met een tijdelijke maatregel voor het betreffende gasjaar, de winning uit het Groningenveld te minimaliseren met inachtneming van de leveringszekerheid. Dit heeft tot gevolg dat GasTerra Norg UGS niet meer kan gebruiken voor de doeleinden waarvoor zij de Norg UGS capaciteit oorspronkelijk inzette. Op het moment dat er geen operationele strategie meer is zal GasTerra gebruik maken van Norg UGS op zodanige wijze die de Minister in staat stelt, met inachtneming van de leveringszekerheid en het functioneren van de kwaliteitsloze gasmarkt, het Groningenveld blijvend gesloten te houden. De Staat zal hiervoor jaarlijks voor aanvang van het gasjaar de vereisten formuleren;
 - c) in samenwerking met NAM ervoor zal zorg dragen dat het werkvolume van Norg UGS op de laatste dag van het betreffende gasjaar is gevuld tot aan de maximale hoeveelheid die is toegestaan op basis van het opslagplan voor Norg UGS voor zover operationeel mogelijk en voor zover vereist voor de leveringszekerheid bedoeld in artikel 2.1 en, indien en voor zover voor dat doel het werkvolume van Norg UGS wordt gevuld met gas uit het Groningenveld, met

inachtneming van de graaddagenformule zoals uiteengezet in het vaststellingsbesluit van de Minister voor het betreffende gasjaar; en

[REDACTED]
[REDACTED].¹

2.4 Gelet op het besluit van de aandeelhouders van GasTerra van 4 oktober 2019 dat de onderneming van GasTerra zal worden afgebouwd, zullen de Staat, Shell en ExxonMobil zich naar beste vermogen inspannen om tot een passende oplossing te komen voor het feit dat GasTerra de taken als genoemd onder artikel 2.3 niet zal kunnen uitoefenen tot en met 30 september 2027.

2.5 De Staat, Shell en ExxonMobil zullen ook te goeder trouw overleggen om te komen tot nadere finale afspraken ten aanzien van het AoH, [REDACTED]
[REDACTED].²

3. Vergoeding en arbitragepanel

3.1 De Staat zal een marktconforme vergoeding betalen aan NAM ten behoeve van de Maatschap Groningen voor de gewijzigde inzet van Norg UGS als bedoeld in artikel 2.1 tot en met artikel 2.3.

3.2 Partijen komen overeen dat zij de berekeningswijze van de marktconforme vergoeding voor de gewijzigde inzet van Norg UGS als bedoeld in artikel 2.1 tot en met artikel 2.3, zullen laten opstellen door GasTerra conform het aan GasTerra gedane verzoek en laten vaststellen door een arbitragepanel.

3.3 Partijen zijn in een afzonderlijke overeenkomst nadere afspraken overeengekomen over de elementen van de marktconforme vergoeding en de inrichting van de procedure bedoeld in artikel 3.1 en 3.2 (de "**Overeenkomst Vaststelling Vergoeding Norg**"). Deze Overeenkomst Vaststelling Vergoeding Norg is als Bijlage 1 aan dit Norg Akkoord gehecht en onlosmakelijk met dit Norg Akkoord verbonden.

4. Verhouding tot AoH, Interim Akkoord en Gerelateerde Overeenkomsten

4.1 Dit Norg Akkoord is een aanvulling op het AoH, het Interim Akkoord en de Gerelateerde Overeenkomsten (zoals hieronder gedefinieerd). Indien en voor zover het AoH, het Interim Akkoord en de Gerelateerde Overeenkomsten niet worden gewijzigd door dit Norg Akkoord, zullen de bepalingen van het AoH, het Interim Akkoord en de Gerelateerde Overeenkomsten ongewijzigd blijven en onverminderd van kracht blijven.

5. Implementatie

5.1 De afspraken uit dit Norg Akkoord zullen waar nodig geïmplementeerd worden door middel van (i) een wijziging van eerder overeengekomen gerelateerde overeenkomsten die door Partijen (of door de aan hen verbonden vennootschappen zoals bedoeld in artikel 5.3) over de onderwerpen van dit Norg Akkoord zijn gesloten (de "**Gerelateerde Overeenkomsten**"), of (ii) nieuwe overeenkomsten die nog gesloten dienen te worden (ingevolge artikel 5.2). Ter voorkoming van onduidelijkheden, indien en voor zover de Gerelateerde Overeenkomsten niet worden gewijzigd door dit Norg Akkoord, zullen de bepalingen van de Gerelateerde Overeenkomsten ongewijzigd blijven en onverminderd van kracht blijven.

¹ De gelakte passage ziet op bedrijfsvertrouwelijke informatie.

² Idem.

- 5.2 Indien en voor zover (i) nadere afspraken noodzakelijk zijn om uitvoering te geven aan één of meer onderdelen van dit Norg Akkoord of (ii) bij de uitvoering van dit Norg Akkoord blijkt dat nadere afspraken over één of meer onderdelen van dit Norg Akkoord noodzakelijk zijn, zal ieder van de Partijen zich naar beste vermogen inspannen om deze nadere afspraken te realiseren en daarbij te allen tijde het gehele samenstel van afspraken en overeenkomsten in het licht van dit Norg Akkoord en het AoH en Interim Akkoord in acht nemen.
- 5.3 De Staat, Shell en ExxonMobil zullen ervoor zorg dragen dat de aan hen verbonden vennootschappen binnen het Gasgebouw en Gasunie Transport Services B.V. (i) zich zullen committeren aan de in dit Norg Akkoord gemaakte afspraken, (ii) hun medewerking zullen verlenen aan de totstandkoming van de benodigde nadere overeenkomsten en (iii) voor zover nodig partij zullen worden bij deze nadere overeenkomsten, om uitvoering te geven aan de afspraken zoals neergelegd in dit Norg Akkoord.

6. Toepasselijk recht en Arbitrage

- 6.1 Dit Norg Akkoord wordt beheerst door en zal worden uitgelegd overeenkomstig Nederlands recht.
- 6.2 Alle geschillen tussen Partijen welke mochten ontstaan naar aanleiding van dit Norg Akkoord zullen uitsluitend worden verwezen naar, en beslecht worden door, arbitrage volgens het arbitragereglement van het Nederlands Arbitrage Instituut. Het arbitragetribunaal zal uit drie arbiters bestaan. De plaats van arbitrage is 's-Gravenhage. Het arbitragetribunaal zal oordelen op basis van de regelen des rechts. De arbitrage wordt gevoerd in het Nederlands. Partijen komen overeen dat het vonnis openbaar zal worden gemaakt behoudens bedrijfsvertrouwelijke informatie.

7. Slotbepalingen

- 7.1 Dit Norg Akkoord zal openbaar gemaakt worden behoudens persoonsgegevens en bedrijfsvertrouwelijke informatie van Partijen.
- 7.2 Deze overeenkomst wordt van kracht op de datum dat het door alle Partijen ondertekend is.

HANDTEKENINGENPAGINA

Dit Norg Akkoord is door de Partijen (of hun rechtsgeldig gemachtigde vertegenwoordigers) ondertekend op de datum als vermeld aan het begin van dit Norg Akkoord.

DE STAAT DER NEDERLANDEN

Door: Bas van 't Wout
Titel: De Minister van Economische Zaken en Klimaat

SHELL NEDERLAND B.V.

Door: Marjan van Loon
Titel: President-directeur en gevolmachtigde Shell Nederland B.V.

EXXONMOBIL HOLDING COMPANY HOLLAND LLC

Door: Rolf M. de Jong
Titel: President ExxonMobil Holding Company Holland LLC

NEDERLANDSE AARDOLIE MAATSCHAPPIJ B.V.

Door: Johan Atema
Titel: Directeur en gevolmachtigde Nederlandse Aardolie Maatschappij B.V.

BIJLAGE 1

OVEREENKOMST VASTSTELLING VERGOEDING NORG

Separaat aangehecht.